

Erik Stokke
Strandgata 1 B
3513 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elise Fjellberg, 32266682

Tillatelse til reetablering av flytebrygge på Ulvøya, innenfor Steinsfjorden biotopvernområde.

Statsforvalteren gir tillatelse til reetablering av flytebrygge på gnr/bnr. 235/11 i Hole, innenfor Steinsfjorden biotopvernområde. Tillatelsen forutsetter at størrelsen og kapasiteten på ny brygge ikke overstiger størrelse og kapasitet på eksisterende brygge som den erstatter. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det stilles vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad av 19.05.2021, hvor Hole kommune søker på vegne av tiltakshaver og grunneier på gnr/bnr. 235/11 – Erik Stokke. Det er søkt om tillatelse til reetablering av flytebrygge innenfor Steinsfjorden biotopvernområde.

Omsøkte brygge ble først behandlet av Statsforvalteren etter søknad mottatt 14.04.2020, videresendt fra kommunen. Det ble da søkt om å få reetablere flytebrygge på fritidseiendommen 235/11 på Ulvøya i Hole kommune, innenfor Steinsfjorden biotopvernområde.

Kommunenes planskisse fra 2010 viser eksisterende tiltak på eiendommen og her vises to brygger, hovedbrygge på sør-østsiden og flytebrygge med landfeste på nord-vestsiden av eiendommen. Det ble i saken godtgjort at kommunen anser begge bryggene på eiendommen som lovlig etablert. Bryggen på nord-vestsiden ble tatt av hardt vær i 2013. Nåværende grunneier ønsket nå å reetablere bryggested her. Den nye brygga skulle bestå av betongflytebrygge 8 x 2,9 meter, 2 utriggere til fortøyning (mål ikke oppgitt) samt landgang til landfeste (mål ikke oppgitt). Det eksisterte ikke brygge på stedet på vernetidspunktet. Videre samsvarte ikke den nye bryggen med standarden på brygge fra tidligere tider, slik det framgikk av billedokumentasjon i søknaden, og måtte derfor anses som et nytt tiltak.

I vårt vedtak av 19.06.2020 ble det redegjort for at etablering av nye brygger er ikke tillatt etter verneforskriften § 3 c. Videre ble søknaden vurdert etter den generelle dispensasjonsregelen i naturmangfoldloven (nml) § 48 jf. verneforskriften § 8. Søknaden ble avslått på bakgrunn av at omsøkt brygge var å anse som nytt tiltak som ville kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. For

øvrig hadde eiendommen allerede en brygge. Det var ikke ønskelig med etablering av ytterligere brygger innenfor verneområdet.

Statsforvalteren opplyste i vedtaket om avslag at «dersom grunneier ønsker det kan Fylkesmannen vurdere en ny søknad om tillatelse til omplassering av den eksisterende flytebrygga sør-øst på eiendommen. Dette vil ikke øke antallet brygger i verneområdet og strandlinjen på østsiden vil kunne tilbakeføres til naturlig tilstand».

Det søkes nå om å få opprettholde brygge kun på nord-vestsiden slik at strandarealet i sør-øst frigjøres til naturlig tilstand. Søknaden forklarer at eksisterende brygge i sør-øst er i dårlig forfatning og ellers lite egnet til å kunne brukes på Ulvøyas nord-vestside, der det er atskillig mer værhardt. Det må derfor etableres en ny og tyngre brygge, som tidligere omsøkt, hvis man skal unngå at også denne blåser bort slik den forrige gjorde. Tegninger av brygge og situasjonskart er uendret fra tidligere søknad. To utriggere fra brygga er en forutsetning for en forsvarlig fortøyning av båt når været står på som hardest.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Steinsfjorden biotopvernområde. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Steinsfjorden biotopvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 22.06.2018. Formålet med verneområdet er å bevare et område som har særskilt betydning som økologisk funksjonsområde i form av nærings- og oppholdsområde for knoppsvane, sangsvane, toppand, stokkand, brunnakke, krikkand og sothøne, og som hekkelokalitet for makrellterne, hettemåke, fiskemåke, stokkand, toppand, siland, tjeld, knoppsvane, dverglo, gråmåke og sildemåke. Biotopvernområdet består av grunne, næringsrike vannarealer og sumpmarker som er viktige for rastende våtmarksfugl, i tillegg til øyer, holmer og skjær samt sjøområdet rundt disse. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Området er vernet mot ethvert tiltak som kan påvirke eller forstyrre de vernede artene eller deres livsbetingelser, som oppføring av bygninger, anlegg og andre varige eller midlertidige innretninger, jamfør vernebestemmelsene i § 3 c).

I henhold til verneforskriften § 7 e) - spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, kan Statsforvalteren gi tillatelse til vedlikehold av eksisterende brygger, båtfester og badeplasser, i henhold til standard på vernetidspunktet. Med vedlikehold menes tiltak eller arbeid for å opprettholde den standard som brygga hadde på vernetidspunktet. Dette omfatter normalt vedlikehold og utskifting av dårlige materialer eller forsterkninger. Vedlikeholdet skal ikke føre til at bryggen endrer fasade eller karakter, og skal heller ikke føre til en vesentlig standardheving. I tilfeller der det er behov for å skifte ut hele bryggen, regnes dette som et søknadspliktig tiltak, selv om det blir brukt samme materialer og størrelse som tidligere.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til etablering av nye brygger. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket

ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Steinsfjorden er svært mye benyttet av våtmarksfugl gjennom hele den isfrie delen av året. Den grunne og næringsrike innsjøen gir næring for et stort antall fugl. De viktigste artene er knoppsvane, sangsvane, toppand, stokkand, brunnakke, krikand og sothøne. Svaner beiter vannplanter som de henter under vannflata, og sothøne og flere andefugler spiser planterestene som blir liggende på vannflaten. Viktige arter er makrellterne, hettemåke, fiskemåke, stokkand, toppand, siland, tjeld, knoppsvane, dverglo, gråmåke og sildemåke.

Steinsfjorden er også viktig for båtliv og friluftsliv for fastboende, hyttegjester og andre tilreisende. Flere av øyene og holmene i innsjøen er mye benyttet av båtfolk. Det er til tider så omfattende friluftsliv og båtliv i Steinsfjorden at fuglenes hekking blir forstyrret. I tillegg har andefugl en myteperiode hvor de ikke er flyvedyktige og vanskelig kan flykte unna hurtiggående båter og andre forstyrrelser.

Vannområdene rundt Ulvøya er viktig næringsområde for måkefugl og dykkender. I Artskart fra Artsdatabanken er de truede artene makrellterne, stjertand, sjøorre, bergand, sothøne og hettemåke registrert i området. Selve Ulvøya (ikke en del av biotopvernområdet) er registrert som naturtype kalkskog av regional verdi i Naturbase fra Miljødirektoratet.

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Gjennom blant annet planarbeid og befaringer kjenner Statsforvalteren områdene godt. Vi legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

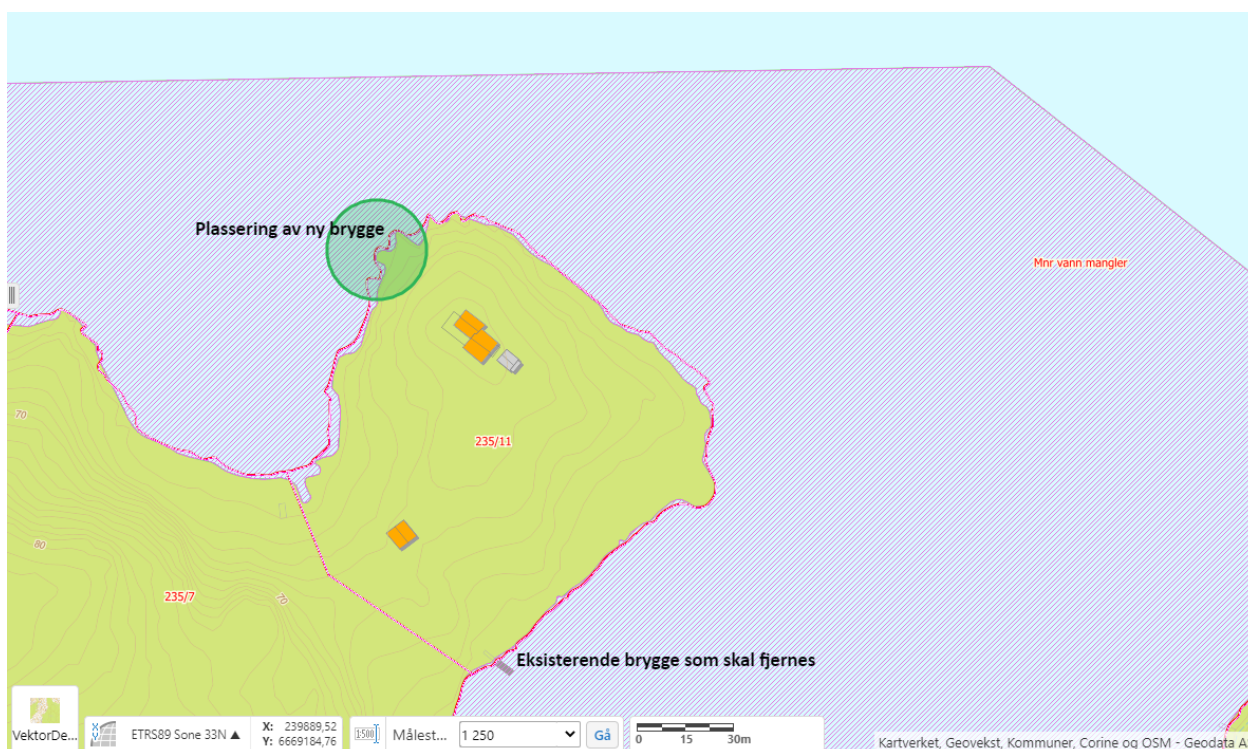
Økt tilrettelegging for båttrafikk gjennom etablering av nye brygger vil påvirke verneverdiene negativt og er ikke tillatt i verneområdet. Statsforvalteren er likevel positiv til at bryggen på østsiden av øya flyttes slik at strandlinjen her kan tilbakeføres til naturlig tilstand, og vi ønsker å tilgodese dette i vurderingen av tillatelse til gjenetablering av bryggested i nord-vest. Området på østsiden av øya vil da bli mindre belastet. Det er tidligere lagt til grunn at det ikke eksisterte brygge på nord-vestsiden av eiendommen på vernetidspunktet. Søker har sannsynliggjort at det har vært lovlig etablert brygge på stedet, sist i 2013, slik billedokumentasjon viser. Flytting av bryggested vil kunne være i tråd med prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. nml §12, dersom størrelsen og kapasiteten på ny brygge forblir den samme som for eksisterende brygge. Tiltaket vil da ikke øke den samlede belastningen på verneverdiene nevneverdig, jf. nml § 10.

Vi har forståelse for at det er behov for en mer værbestandig brygge enn den som finnes i dag og vi anser det som hensiktsmessig å skifte ut bryggen med en i betong. Erstatningsbryggen vil da være av en annen standard enn bryggen fra tidligere år og den eksisterende, og dette kan ikke anses som normalt vedlikehold i henhold til vernebestemmelsene § 7 e. Bryggen må derfor vurderes som et nytt tiltak.

Vi har anslått at eksisterende brygge er omtrent 12,5 m² stor, målt til 6 x 2,10 meter, i tillegg kommer landgang på omtrent 4,5 x 1 meter (estimatene er basert på flyfoto fra 2020 og 2015). Omsøkt brygge er på 23 m² (mål: 2,9 x 8 meter) i tillegg kommer utriggere og landgang av uspesifisert størrelse. Omsøkt brygge er dermed dobbelt så stor som den eksisterende bryggen.

Signaleffekten av en tillatelse til en betraktelig større brygge enn det den er ment å erstatte, vil gi uheldig presedensvirkning. Statsforvalteren finner det derfor rimelig at en tillatelse til reetablering av bryggested og oppgradering av standarden til betongbrygge med to utriggere og landgang, forutsetter at størrelsen og kapasiteten på ny brygge ikke overstiger den eksisterende brygga, og at den eksisterende bryggen på østsiden fjernes.

Kartutsnittet viser nåværende plassering av brygge på gnr/bnr. 235/11, samt lokalitet for nytt bryggested (grønn sirkel). Skravert område = Steinsfjorden biotopvernområde.

Etter vår vurdering er flytting av bryggested og fornying av bryggen, med de forutsetninger som nevnes over, ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til reetablering av flytebrygge på gnr/bnr. 235/11 i Hole, innenfor Steinsfjorden biotopvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Ny brygge skal plasseres på tidligere bryggested nord-vest på eiendommen, som anvist i planskisse av 2010 fra kommunen.
- Ny brygge skal ikke være vesentlig større enn bryggen den erstatter, maksimalt 14 m², i tillegg kan bryggen ha 2 stykk utriggere og landgang.

- Eksisterende brygge med festeanordninger, moringer, bøyer påler etc. innenfor verneområdet, fjernes fra lokaliteten sør-øst på eiendommen, slik at strandlinjen her tilbakeføres til naturlig tilstand.
- Eksisterende brygge skal være fjernet innen en måned etter at ny brygge er kommet på plass.
- Tiltaket i sin helhet skal utføres innen tre år fra denne tillatelsen ble gitt.
- Dokumentasjon på utført tiltak skal sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Elise Fjellberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Hole kommune Viksveien 30 3530 RØYSE